

คุณธรรมทางกฎหมาย : ศึกษากรณีความผิดฐานประกอบกิจการให้เช่า
แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์โดยไม่ได้รับอนุญาต
ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

นราวิทย์ ศักดิ์เพชร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
พ.ศ. 2557

**Legal Interest : the Case Study of an Offence Relating to Renting,
Exchanging and Distributing Films without Lawful Permission under
the Films and Video Act B.E. 2551**

Narawit Sakpetch

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the degree of Master of Laws

Department of Law

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

2014

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ โดยความกรุณาและอนุเคราะห์ยิ่งจาก ท่านรองศาสตราจารย์ อัจฉริยา ชูตินันท์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และได้ถ่ายทอดความรู้ พร้อมให้คำแนะนำ ทั้งได้กรุณาปรับแต่งลำดับความชัดเจน ของเนื้อหา ตลอดจนตรวจสอบความเรียบร้อยของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ จึงขอกราบ ขอบพระคุณท่านอาจารย์ เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล ที่ได้เมตตาตอบรับ เป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้กรุณาชี้แนะประเด็น ข้อสังเกตต่าง ๆ อันเป็น ประโยชน์ยิ่ง ทั้งได้สอนให้ทราบถึงหลักในการเขียนวิทยานิพนธ์ที่ถูกต้อง จนทำให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ประธาน จุฬาโรจน์มนตรี และท่านอาจารย์ ดร.กรรภิรมณ์ โกมลารชุน คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาแนะนำ ชี้แนะประเด็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเมตตา ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา อันเป็นผู้ให้กำเนิดและเป็นที่รักเคารพอย่างสูงสุด อีกทั้ง ญาติพี่น้องของผู้เขียนและคุณภักดิ์ พี่งสอน ที่คอยดูแล สนับสนุนและให้โอกาสในการศึกษา พร้อมทั้ง เป็นกำลังใจให้ผู้เขียนเสมอมา ตลอดจนครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ผู้เขียน รวมถึง ผอ.สุนทร พลไตร ที่ช่วยชี้แนะและสนับสนุนให้ผู้เขียนได้เข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้

ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณ ท่านธำรงค์ลักษณ์ ลาพิณี และ ท่านสุจินต์ เจนพานิชพงศ์ ที่ได้สละเวลาให้สัมภาษณ์ข้อมูลที่ช่วยเติมเต็มวิทยานิพนธ์นี้ให้สมบูรณ์ ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณพี่มู๋ย ภัทรวงษ์วัฒนธรรม และน้องผึ้ง ที่ได้ช่วยเหลือด้านข้อมูลต่างๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนมองเพื่อนทุกคนที่ให้กำลังใจผู้เขียนเสมอมา

ด้วยคุณค่าและประโยชน์ใด ๆ อันอาจมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขออุทิศเป็น เครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ที่ให้กำเนิด เลี้ยงดูและให้การศึกษอบรมแก่ผู้เขียน ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนในการวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้เขียน ตลอดจนผู้แต่งตำรา บทความต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ส่วนความบกพร่องประการใด ที่ปรากฏจากวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	8
1.3 สมมติฐานการศึกษา.....	8
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	10
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	10
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2. แนวความคิดเกี่ยวกับการกำหนดความผิดฐานประกอบกิจการให้เข้า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์โดยไม่ได้รับอนุญาต และคุณธรรมทางกฎหมาย.....	12
2.1 แนวคิดพื้นฐานในการกำหนดความผิดอาญาและการกำหนดโทษ.....	14
2.1.1 แนวคิดในการกำหนดความผิดอาญา.....	15
2.1.2 แนวคิดและวัตถุประสงค์ในการลงโทษ.....	15
2.1.3 หลักประกันในกฎหมายอาญา.....	19
2.1.4 การตีความกฎหมายอาญา.....	24
2.2 คุณธรรมทางกฎหมาย.....	28
2.2.1 ความหมายของคุณธรรมทางกฎหมาย.....	29
2.2.2 การแบ่งประเภทของคุณธรรมทางกฎหมาย.....	30
2.2.3 ประโยชน์ของคุณธรรมทางกฎหมาย.....	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.3 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และการควบคุมธุรกิจภาพยนตร์.....	43
2.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ.....	43
2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ และการสิ้นสิทธิในลิขสิทธิ์.....	45
2.3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมธุรกิจภาพยนตร์.....	47
2.4 แนวคิดและความเป็นมาเกี่ยวกับการคุ้มครองลิขสิทธิ์ในงานภาพยนตร์ ตามกฎหมายเกี่ยวกับภาพยนตร์.....	48
2.4.1 พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2479.....	48
2.4.2 ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 205.....	49
2.4.3 พระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. 2530.....	50
2.4.4 พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551.....	51
3. ความผิดฐานดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์โดยไม่ได้รับอนุญาต ตามกฎหมายของต่างประเทศ.....	56
3.1 ความผิดฐานดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์โดยไม่ได้รับอนุญาต ตามกฎหมายของประเทศสิงคโปร์.....	57
3.1.1 ขอบเขตความหมายของ “ภาพยนตร์”.....	58
3.1.2 หลักเกณฑ์ของความผิดฐานดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ โดยไม่ได้รับอนุญาต.....	60
3.1.3 บทกำหนดโทษ.....	61
3.2 ความผิดฐานดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์โดยไม่ได้รับอนุญาต ตามกฎหมายของประเทศมาเลเซีย.....	61
3.2.1 ขอบเขตความหมายของ “ภาพยนตร์”.....	63
3.2.2 หลักเกณฑ์ของความผิดฐานดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ โดยไม่ได้รับอนุญาต.....	64
3.2.3 บทกำหนดโทษ.....	66

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. วิเคราะห์ความผิดฐานประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ โดยไม่ได้รับอนุญาตของประเทศไทย.....	67
4.1 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ความผิดฐานประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ โดยไม่ได้รับอนุญาตของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน.....	69
4.1.1 พระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. 2530.....	70
4.1.2 พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551.....	72
4.2 วิเคราะห์ขอบเขตความหมายของคำว่า “ประกอบกิจการ” ตามมาตรา 38.....	77
4.3 วิเคราะห์ลักษณะความรับผิดทางอาญาของความผิดฐานประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ โดยไม่ได้รับอนุญาตในประเทศไทยกับต่างประเทศ.....	85
4.3.1 วิเคราะห์ลักษณะความรับผิดทางอาญาของความผิดฐานดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ โดยไม่ได้รับอนุญาตในประเทศสิงคโปร์.....	85
4.3.2 วิเคราะห์ลักษณะความรับผิดทางอาญาของความผิดฐานดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ โดยไม่ได้รับอนุญาตในประเทศมาเลเซีย.....	88
4.4 วิเคราะห์ผลกระทบต่อคุณธรรมทางกฎหมายของความผิดฐานประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ โดยไม่ได้รับอนุญาต.....	91
4.5 วิเคราะห์บทลงโทษของความผิดฐานประกอบกิจการ ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 38.....	95
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	99
5.1 บทสรุป.....	99
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	103

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	105
ภาคผนวก.....	112
ก การสัมภาษณ์ นางสาวธำรงค์ลักษณ์ ลาพิณี ผู้อำนวยการกองกฎหมาย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.....	113
ข การสัมภาษณ์ นางสาวสุจินต์ เจนพานิชพงศ์ ผู้พิพากษาศาลทรัพย์สิน ทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ.....	119
ค รายงานสรุปสถิติคดีอาญาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้า ระหว่างประเทศกลาง ตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ในข้อหา ความผิดฐานจำหน่าย มีไว้เพื่อจำหน่ายงานละเมิดลิขสิทธิ์ ตามมาตรา 27 - 30 (มาตรา 31) ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2540 - 2556.....	123
ง รายงานสรุปสถิติคดีอาญาตาม พ.ร.บ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ของศาลยุติธรรมที่วราชอาณาจักร ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2551 - 2556.....	125
ประวัติผู้เขียน.....	127